

Verklaring inzake de beleggingsbeginselen

***STICHTING BEDRIJFSTAKPENSIOENFONDS
VOOR DE HANDEL IN BOUWMATERIALEN***

Versie 4.0

Vastgesteld in de Bestuursvergadering d.d. 12 mei 2010

1. Inleiding

Inleiding

De Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen (“het fonds”) is het verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfonds voor werkgevers en werknemers in de branche handel in bouwmaterialen. Het fonds stelt zich ten doel de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden te beschermen tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom, overlijden en langdurige arbeidsongeschiktheid, een en ander overeenkomstig het bepaalde in zijn statuten en reglementen.

Voor een pensioenfonds is het beleggingsbeleid, naast de andere financiële sturingsmiddelen, zoals bijvoorbeeld toeslagenbeleid, ook wel aangeduid als indexatie, voor het verschaffen van een goed en betaalbaar pensioen van cruciaal belang. Tegen deze achtergrond heeft het fonds deze ‘Verklaring inzake de beleggingsbeginselen’ (‘Verklaring’) opgesteld. Het beschrijft op beknopte wijze de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van het fonds, ten behoeve van de (gewezen) deelnemers in het fonds en de samenleving.

Doelstelling

De doelstelling van het beleggingsbeleid van het fonds is het behalen van een maximaal reëel rendement ten behoeve van de (gewezen) deelnemers in het fonds. Het Bestuur bepaalt welke risico’s het fonds bereid is daarbij te nemen. Dit met inachtneming van de opbouw van het deelnemersbestand, de vereiste solvabiliteit en de wenselijkheid van stabiele premies.

Het Bestuur stelt het beleggingsproces centraal in zijn beleggingsbeleid ten einde een consistent en beredeneerd beleggingsgedrag te bewerkstelligen. Op basis van grondige economische analyses en een integraal financieel- en risicobeleid worden in dit proces over meerdere jaren strategische plannen en jaarlijkse beleggingsplannen opgesteld en uitgevoerd. Hiermee wordt een samenhang gerealiseerd tussen het beleggingsbeleid en de overige financiële instrumenten, waaronder met name het premie- en toeslagenbeleid.

Bij de uitvoering van het beleggingsplan wordt voldoende spreiding in de beleggingen gerealiseerd en wordt steeds rekening gehouden met het effect van een belegging op de totale portefeuille in relatie tot de verplichtingenstructuur. Het fonds heeft het vermogensbeheer volledig uitbesteed. Het Bestuur ziet er op toe dat de kosten die verband houden met het beleggingsbeleid redelijk en proportioneel zijn.

Vaststelling verklaring

Het fonds heeft de Verklaring inzake Beleggingsbeginselen laten opstellen door de Beleggingsadviseur, aan de hand van reeds voorhanden zijnde stukken van het fonds (zoals bijvoorbeeld de ABTN, het Jaarverslag en het Beleggingsplan).

Het fonds heeft een deelnemersraad waarin zowel deelnemers als gepensioneerden zitting hebben. Het Bestuur heeft aan de deelnemersraad gevraagd te adviseren over het voorgenomen besluit tot vaststelling van deze Verklaring. Op *12 mei 2010* heeft de deelnemersraad positief geadviseerd. De tekst van de Verklaring is door het Bestuur van het fonds vastgesteld op *12 mei 2010*. Hiermee wordt de Verklaring inzake Beleggingsbeginselen zoals vastgesteld door het Bestuur op *15 oktober 2007* vervangen.

Wijziging verklaring

De onderwerpen in deze Verklaring staan voortdurend ter discussie, zowel binnen het fonds als daarbuiten. Daarom zal het fonds deze Verklaring periodiek evalueren en zo nodig

herzien. Dit zal in ieder geval geschieden om de drie jaren. Daarnaast zullen na iedere belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid en bij significante wijzigingen in wet- en regelgeving verkregen nieuwe inzichten in deze Verklaring worden opgenomen.

Beschikbaarstelling:

Het fonds hecht groot belang aan communicatie met haar deelnemers en overige stakeholders. Het fonds is altijd bereid verantwoording af te leggen over zijn beleggingsgedrag. Om dit proces te faciliteren onderhoudt het fonds, onder andere, een website, waarop verschillende documenten, brochures en formulieren aangaande het pensioenfonds, de regeling, het beleid en de resultaten worden gepubliceerd. Alhier zal ook de nieuwe versie van de Verklaring worden gepubliceerd. Daarnaast zal de Verklaring van rechtswege worden toegevoegd als bijlage bij de Actuariële en BedrijfsTechnische Nota ("ABTN") en zal de verklaring op verzoek worden overgelegd aan de deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en hun pensioengerechtigde nagelaten betrekkingen en hun vertegenwoordigers.

Documentindeling

De verklaring kent de volgende indeling:

- Hoofdstuk 1 betreft de verklaring zelf: de achtergronden, doelstelling, vaststellings- en wijzigingsprocedure en beschikbaarstelling
- Hoofdstuk 2 betreft de interne organisatie structuur van het fonds, o.a. de statutaire organen en hun bevoegdheden en belangenscheiding komen aan de orde.
- Hoofdstuk 3 beschrijft het Beleggingsbeleid, Beleggingsplannen, Rapportage en Verantwoording en Risicomanagement.
- Hoofdstuk 4 betreft de uitvoering van het Beleggingsbeleid, toelichting op ingeschakelde externe partijen en omschrijving van de door het fonds gehanteerde portefeuillestructuur.

2. Organisatie

Omschrijving van het fonds

Op basis van een middelloonregeling bouwen werknemers in de branche bij het fonds een financiële aanspraak op, ten behoeve van de opvang van de financiële gevolgen van overlijden of pensionering. Per einde 2009 bestond het totale bestand van deelnemers in het fonds uit 7.629 actieven, 3.954 pensioengerechtigden en 27.280 slapers. Ultimo 2009 bedroeg het vermogen onder beheer €342,8 miljoen. De dekkingsgraad ultimo 2009 bedroeg 101%, waarbij rekening is gehouden met de effecten van de toegenomen levensverwachting van de deelnemers op de voorziening pensioenverplichtingen.

Duurzaam pensioenstelsel

De rechten en plichten van de bij het fonds aangesloten werkgevers en werknemers, zoals de te betalen premies en op te bouwen pensioenaanspraken, zijn omschreven in de pensioenreglementen en de ABTN van het fonds.

Betaalbaarheid in combinatie met de toeslagambitie vergt een voldoende hoog rendement op het belegd vermogen. Dit vereist het voeren van een consequent beleid binnen het vastgestelde risicoprofiel van het fonds. Daarbij wordt ook rekening gehouden met het financiële toetsingskader dat meer aandacht vraagt voor korte termijn fluctuaties in de financiële positie van het fonds. Een duurzaam pensioenstelsel vergt daarom een evenwichtige en door de tijd heen consistente financiële sturing.

Organen

Het fonds heeft juridisch de structuur van een stichting. De stichting kent een Bestuur als bestuurder en beheerder. Daarnaast zijn binnen het fonds verschillende taken en functies gedelegeerd aan het Presidium en de Beleggingswerkgroep. Ook is een Deelnemersraad ingesteld. Uit hoofde van goed pensioenfonds bestuur heeft het fonds eveneens intern toezicht ingesteld door middel van een Verantwoordingsorgaan en een Visitatiecommissie. Daarnaast heeft het Bestuur taken uitbesteed aan externe partijen en wordt bij externe adviseurs advies ingewonnen. Voor betrokken externe partijen wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

Bestuur

Het Bestuur bestaat uit zes leden, drie van werknemerszijde en drie van werkgeverszijde. Zij worden benoemd door cao-partijen, de organisaties die het fonds hebben opgericht. Het Bestuur bestuurt het fonds en heeft daarbij een geheel eigen bevoegdheid en verantwoordelijkheid. Het Bestuur hoeft aan cao-partijen geen verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid.

De werkgevers worden vertegenwoordigd door de werkgeversorganisatie Koninklijke Vereniging van Handelaren in Bouwmaterialen in Nederland. De werknemers worden vertegenwoordigd door werknemersorganisaties FNV Bondgenoten, CNV Dienstenbond en De Unie.

Rol Bestuur in beleggingsproces

Het Bestuur is belast met het beheer van het fonds en is bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking, die met de doelstellingen van het fonds verband houden. In casu is het Bestuur eindverantwoordelijk voor het gehele beleggingsproces en neemt het beslissingen van beleidsmatige en strategische aard. Deze beslissingen worden voorbereid door de Beleggingswerkgroep, ondersteund door een externe adviseur op beleggingsgebied. Het daadwerkelijk beleggen van de beschikbare gelden heeft het Bestuur opgedragen aan externe vermogensbeheerders die belast zijn met de dagelijkse uitvoering van het beleid.

Deskundigheid Bestuur

Het fonds draagt er zorg voor dat het in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de deskundigheid die vereist is voor het beoordelen van het:

- beleggingsresultaat;
- professioneel beheer van de beleggingen en
- beheersen van de aan beleggingen verbonden risico's.

Daarnaast laat het Bestuur zich ondersteunen door professionele externe partijen.

Presidium

Het fonds kent een Presidium, bestaande uit de voorzitter en vicevoorzitter van het Bestuur. Het presidium is bij het uitoefenen van haar bevoegdheden verantwoording schuldig aan het Bestuur. Het Bestuur heeft de volgende taken aan het presidium gedelegeerd:

- voorbereiden van bestuursvergaderingen;
- beslissen inzake individuele kwesties;

Het presidium vergadert ook twee maal per jaar gezamenlijk met de deelnemersraad.

Beleggingswerkgroep

Eind 2009 (vergadering d.d. 11 november) is door het Bestuur de Beleggingswerkgroep ingesteld. Deze werkgroep, momenteel bestaande uit werkgeversleden heeft ten doel het

Bestuur te adviseren over beleggingsbeleid en is bevoegd tot het nemen van beleggingsbeslissingen binnen de grenzen die zijn aangegeven in het laatste door het Bestuur goedgekeurde beleggingsplan.

De Beleggingswerkgroep vergadert in de regel in aanwezigheid van de (fiduciair) vermogensbeheerder(s) en de Beleggingsadviseur. De Beleggingswerkgroep doet verslag van en is verantwoording schuldig aan het Bestuur. De Beleggingswerkgroep zal de door haar genomen besluiten laten bekrachtigen middels het laten goedkeuren van de notulen van haar vergaderingen door het Bestuur.

Deelnemersraad

Het fonds heeft een deelnemersraad bestaande uit zes leden, naar evenredigheid verdeeld over werknemers en gepensioneerden, met tenminste één (1) lid namens de gepensioneerden. De leden worden benoemd door het Bestuur op voordracht van de werknemersorganisaties. De werknemersorganisaties spreken onderling de verdeling van de zetels af op basis van de ledentallen. De deelnemersraad vertegenwoordigt de deelnemers en de pensioengerechtigden binnen het fonds en adviseert het Bestuur over aspecten die het fonds betreffen. Het Presidium en de Deelnemersraad vergaderen tenminste twee maal per jaar gezamenlijk.

Verantwoordingsorgaan

Het Bestuur heeft een verantwoordingsorgaan (VO) ingesteld. Het VO bestaat uit drie leden. In het VO zijn de actieve deelnemers, pensioengerechtigden en de (financieel) betrokken werkgevers in principe gelijkelijk vertegenwoordigd. De leden worden door de bij het fonds betrokken organisaties voorgedragen en door het Bestuur benoemd. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen, het gevoerde beleid en de beleidskeuzes van het Bestuur aan de hand van onder meer het jaarverslag.

Intern toezicht: Visitatiecommissie

Deze commissie bestaat uit drie leden die door het Bestuur worden benoemd. Leden van de visitatiecommissie hebben verder geen banden met het pensioenfonds. De visitatiecommissie overlegt tenminste éénmaal per jaar met het zo voltallig mogelijk Bestuur van het pensioenfonds en rapporteert schriftelijk aan het Bestuur van het fonds.

Scheiding van belangen

Deelname aan verschillende bestuursorganen is in sommige gevallen niet toegestaan: het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan is niet verenigbaar met het lidmaatschap van het Bestuur of het interne toezicht.

Ook bij de uitvoering van het beleggingsplan wordt gewaakt voor belangenverstremgeling. Met het oog daarop zijn Bestuur en medewerkers van het fonds gebonden aan een gedragscode. Deze code omvat een aantal gedragsregels die moeten waarborgen dat (de schijn van) vermenging van zakelijke en privébelangen wordt voorkomen. Daardoor wordt de integriteit van het pensioenfonds gewaarborgd en wordt het door de in stand houdende organisaties, belanghebbenden en derden in hen gestelde vertrouwen bestendig. De gedragsregels hebben betrekking op de geheimhoudingsplicht en het voorkomen van vermenging van zakelijke en privé belangen. Voor het toezicht op de naleving van de gedragscode is door het Bestuur een compliance-officer aangesteld, zie hiervoor hoofdstuk 4.

Nevenactiviteiten

Het fonds ontwikkelt activiteiten die het in staat stelt zijn maatschappelijke functie – de verzorging van (gewezen) deelnemers voor de financiële gevolgen van overlijden of pensionering op basis van solidariteit en collectiviteit – zo goed mogelijk uit te voeren. Voor zover die activiteiten niet behoren tot de kerntaken van een pensioenfonds, voert het fonds deze niet uit.

Verantwoording

Het fonds is zich bewust van de maatschappelijke rol die het als belegger vervult. Die rol dwingt het fonds tot grote zorgvuldigheid in zijn handelen. Het fonds is altijd bereid verantwoording af te leggen over zijn beleggingsgedrag. Verwezen wordt eveneens naar hoofdstuk 3 en 4 voor verdere invulling van Zorgvuldig Ondernemerschap en Actief aandeelhouderschap.

3. Beleggingsbeleid

Doelstelling beleid

De doelstelling van het beleggingsbeleid van het fonds is het behalen van een maximaal reëel lange termijn rendement ten behoeve van de (gewezen) deelnemers in het fonds. Het Bestuur bepaalt welke risico's het fonds bereid is daarbij te aanvaarden, met inachtneming van de opbouw van het deelnemersbestand, de vereiste solvabiliteit en de wenselijkheid van stabiele premies. Het fonds vraagt alle betrokkenen bij het beleggingsproces absolute prioriteit te geven aan deze beleggingsdoelstelling.

Er wordt bij deze doelstelling bewust gesproken van een reëel rendement. Dit met het oog op de ambitie van het fonds om de opgebouwde financiële aanspraken volledig en bestendig te kunnen aanpassen aan de loonontwikkeling in de bedrijfstak of de prijsstijgingen in Nederland.

“Prudent person”

Bij de uitvoering van het beleggingsplan staat de “prudent person”-regel centraal. Deze berust op de volgende pijlers:

- deskundig vermogensbeheer;
- de activa worden belegd mede in het belang van de (gewezen) deelnemers;
- de activa worden zodanig belegd dat de zekerheid, de kwaliteit, de liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel wordt gewaarborgd.

Dit laatste betekent dat het risico- en rendementsprofiel van de totale portefeuille steeds afgestemd moet zijn op de verplichtingenstructuur van het fonds, en dat de beleggingen voldoende moeten zijn gespreid (diversificatie).

Beleggingsvrijheid

Het fonds beoordeelt elke belegging zuiver op grond van risico- en rendementsoverwegingen. Volgens de “prudent person”-regel is daarbij op voorhand geen enkele afzonderlijke beleggingscategorie, beleggingsinstrument of beleggingstechniek uit te sluiten, omdat steeds wordt gekeken naar het effect van de belegging op de totale portefeuille in relatie tot de verplichtingenstructuur. Het fonds wil als belegger noch anderszins een zodanige verantwoordelijkheid aanvaarden voor een ondernemingsactiviteit dat daaruit een niet beoogde verplichting tot additionele vermogensverstrekking kan voortvloeien. In algemene

zin zal het fonds zich verzetten tegen iedere vorm van beleggingsdwang en beleggingsrestricties; ze doen afbreuk aan een optimaal risico- en rendementsprofiel.

Uitbesteding

De beleggingen ter uitvoering van het beleggingsplan komen tot stand via uitbesteding aan derden die daartoe door het fonds zijn gecontracteerd. Op deze wijze wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare deskundigheid, schaalvoordelen en flexibiliteit. De selectie van vermogensbeheerders en de beoordeling van hun prestaties vinden plaats op basis van objectieve criteria. De gemaakte afwegingen en de daarbij gehanteerde argumenten blijken uit een systematisch opgebouwd selectie- en evaluatiedossier. Voorts beschikt het fonds over afdoende controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen.

Kosten

Bij de uitvoering van het beleggingsplan maakt het fonds geen andere kosten dan die welke redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegd vermogen en de doelstellingen van het pensioenfonds.

Waardering

De beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde, aangepast met de daaraan toewijsbare vorderingen, schulden, transitoria en liquide middelen. Indien mogelijk wordt de beurswaarde als actuele waarde gehanteerd.

Zorgvuldig ondernemerschap

Het fonds legt de aandacht op de lange termijn doelstelling van de onderneming waarin het belegt in termen van duurzame economische groei. Het fonds betreft informatie over duurzame economische groei – vaak van niet-financiële aard – bij zijn analyses van de kwaliteit van ondernemingen. Hierdoor worden kansen en risico's opgespoord die in het bijzonder relevant zijn, maar die onvoldoende waardering krijgen op de 'traditionele' balans van een onderneming. Het fonds is van mening dat duurzaamheid en corporate governance onlosmakelijk met zorgvuldig ondernemerschap verbonden zijn. De ondernemingsleiding moet in staat zijn hierover verantwoording af te leggen. Een dergelijke verantwoording is inherent aan goed ondernemingsbestuur en daarmee van belang om te voorkomen dat de onderneming zich gaat vervreemden van de samenleving waarvan zij deel uitmaakt.

Actief aandeelhouderschap

Volgens het fonds kan een actief gebruik van aandeelhoudersrechten door beleggers hogere beleggingsresultaten opleveren. Beursgenoteerde vennootschappen die weten dat zij door beleggers aandachtig worden gevolgd, zullen zich namelijk meer inspannen om goed te presteren dan vennootschappen waar dit minder het geval is. Onder meer door de transparantie en het afleggen van verantwoordelijkheid kunnen de beleggers de waarde en de risico's van een vennootschap goed bepalen. Zo kan een goede corporate governance leiden tot een hogere aandelenkoers. Om bovenstaande actieve aandeelhouderschap te realiseren maakt het fonds gebruik van een externe aanbieder, verwezen wordt naar hoofdstuk 4.

Rapportage en verantwoording

De beleggingsadministratie wordt bijgehouden door de externe vermogensbeheerders. De pensioenadministratie wordt bijgehouden door de administrateur.

De externe vermogensbeheerders brengen ieder kwartaal verslag uit aan het Bestuur over de wijze waarop het beleggingsplan wordt uitgevoerd en van de behaalde beleggingsresultaten.

Op maandbasis wordt aan het Bestuur en de Beleggingswerkgroep een management dashboard gepresenteerd. Dit dashboard omvat een beknopt overzicht van de balans, de ontwikkeling van de dekkingsgraad en beleggingsportefeuille evenals een risicoanalyse en een schatting van de gevoeligheid van de dekkingsgraad voor ontwikkelingen op de rente- en aandelenmarkten. Onder andere middels dit dashboard stuurt het Bestuur specifiek op de dekkingsgraad van het fonds. Het Bestuur legt ieder jaar in de jaarrekening en het jaarverslag verantwoording af over het gevoerde beheer van het pensioenvermogen en geeft inzicht in de financiële toestand van het fonds.

Integraal financieel & risicobeleid

Het fonds geeft op integrale wijze, met inachtneming van alle sturingsinstrumenten waarover het fonds beschikt, inhoud aan het financiële en risicobeleid van het fonds. Hierbij bestaat een functioneel onderscheid tussen sturing (ex ante risicomangement), risk control en (intern) toezicht. In het kader van de sturing wordt het beleggingsbeleid periodiek, met een jaarlijkse update, in samenhang met de overige financiële sturingsinstrumenten geanalyseerd tegen de achtergrond van verschillende economische scenario's. Belangrijk analyse-instrument hierbij is het Asset Liability Management (ALM), waarbij ontwikkelingen in de beleggingen en verplichtingen in hun onderlinge samenhang worden beschouwd. De uit de ALM studie voortvloeiende inzichten dienen als basis voor het strategische beleggingsbeleid. Regelmatig wordt een ALM studie verricht c.q. de uitgangspunten geëvalueerd.

Strategisch beleggingsbeleid

Het strategisch beleggingsbeleid neemt, middels de inzichten voortvloeiend uit de uitkomsten van een ALM studie, de relatie tussen de bezittingen en de verplichtingen van het fonds als uitgangspunt. Het bevat de belangrijkste beleggingskeuzes die het fonds moet maken, te weten:

1. De gewenste vermogenssamenstelling ('strategische allocatie') naar beleggingscategorieën. Het risicoprofiel van deze vermogenssamenstelling wordt geanalyseerd in het licht van alle rechten en verplichtingen op fondsniveau, zowel op korte als op lange termijn;
2. De rendementsdoelstelling per beleggingscategorie, tot uitdrukking gebracht in één of meer vergelijkingsmaatstaven ('benchmarks');
3. In hoeverre het fonds bereid is de feitelijke beleggingsportefeuille (tijdelijk) te laten afwijken van de strategisch gewenste portefeuille;
4. Het valutabeleid: welk percentage van het valuta risico, alsmede welke valuta, worden structureel door de vermogensbeheerder afgedekt.
5. Het rente-afdekkingsbeleid - ofwel welk percentage van de kasstromen van de verplichtingen wordt structureel middels de Matching portefeuille (zie hoofdstuk 4) afgedekt.

Jaarlijks beleggingsplan

Het jaarlijks beleggingsplan zet uiteen op welke wijze het fonds in het desbetreffende jaar uitvoering zal geven aan het Strategisch beleggingsbeleid. Het Bestuur is voor het vaststellen van het jaarlijkse beleggingsplan verantwoordelijk. Verder wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van de Verklaring.

Voorwaardelijkheid

Het fonds voert een samenhangend premie-, beleggings- en toeslagenbeleid met een relatie tussen dekkingsgraad en mogelijke toeslagen. Het toekennen van toeslagen op de opgebouwde pensioenaanspraken van de actieve deelnemers en de premievrije en ingegane

pensioenaanspraken is voorwaardelijk. De verhoging van de ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken geschiedt op voorwaardelijke basis, dat wil zeggen uitsluitend voor zover de middelen van het pensioenfonds dat naar het oordeel van het Bestuur toelaten. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald.

Markt-, krediet- en operationeel risico

Voor de generieke sturing van het mismatchrisico zijn de 'exposures' naar de strategische assets in de beleggingsportefeuille van groot belang. Specifieke sturing op marktrisico's vindt plaats met behulp van onder andere standaarddeviatie, tracking error en 'value at risk' (VaR) methodieken. Voor kredietrisico's wordt gewerkt met exposure limieten en credit ratings. Voor de beheersing van operationele risico's is een aantal maatregelen geïmplementeerd waaronder bevoegdhedenregeling, uitwijkbeleid en incidentenmanagement. Daarnaast dient de fiduciair vermogensbeheerder in het bezit te zijn van een geldige, door externe accountant afgegeven, SAS-70 type II verklaring¹.

Grenzen aan beleggingsvrijheid

Het fonds werkt uiteraard niet mee aan een beleggingstransactie die bijvoorbeeld op grond van het internationale recht, verboden is. Voorts onthoudt het fonds zich van een belegging:

- indien daardoor strafbare of moreel verwerpelijke gedragingen worden bevorderd;
- indien de belegging - zo zij zou worden verricht - in onmiddellijk verband staat met een schending van mensenrechten of fundamentele vrijheden.

4. Uitvoering (externe partijen)

Om de gestelde doelen te verwezenlijken wordt door het Bestuur beleid gemaakt, waarbij de actualiteit steeds in het oog wordt gehouden. Bij de uitvoering van het beleid laat het Bestuur zich ondersteunen door professionele externe partijen aan wie de dagelijkse uitvoering van het beleid is uitbesteed:

Vermogensbeheer

Het daadwerkelijk beleggen van de beschikbare gelden heeft het Bestuur opgedragen aan externe vermogensbeheerders, die belast zijn met de dagelijkse uitvoering van het beleid.

- ❖ Lombard Odier Darier Hentsch & Cie. (Nederland) NV, *fiduciair beheerder*,
- ❖ Syntrus Achmea Vastgoed, *vastgoed beheerder*
- ❖ Robeco, *Engagement Service*

Hierbij is de fiduciair beheerder degene die de portefeuille op totaalniveau beheerd en, indien van toepassing, beide andere partijen aanstuurt. Om tot efficiënte aansturing te komen, is de

¹ In een SAS 70 Type I Statement wordt door een onafhankelijk extern een oordeel over de beschrijving van de interne controles van de dienstverlenende organisatie geveld. Ook wordt getoetst of de interne controles effectief zijn ontworpen om de vastgestelde doeleinden te bereiken. Dat wil zeggen dat bekeken wordt of de maatregelen die nodig zijn voor de bewaking van de kwaliteit ook daadwerkelijk aanwezig zijn.

Een SAS 70 Type II Statement is de vervolgstap van de Type I verklaring. Hierin wordt, naast de verschillende aspecten van het Type I statement, een oordeel gegeven over de toepassing van de interne controlemaatregelen en of deze effectief en langdurig werken om de controle doeleinden gedurende de aangegeven periode te bereiken. Ofwel, de accountant controleert of alle processen en controles ook daadwerkelijk conform de voorschriften in praktijk worden gebracht.

uitwisseling van gegevens tussen de fiduciair manager, de overige vermogensbeheerders en de actuaire van Syntrus Achmea vastgelegd in verschillende werkafspraken (service level agreements). Zowel de fiduciair beheerder als de Beleggingsadviseur houden toezicht op de correcte en tijdige uitvoering van deze vastgelegde afspraken.

Het door Syntrus Achmea Vastgoed beheerde vastgoed valt in onderstaande indeling in de zogenaamde returnportefeuille.

Lombard Odier: Structuur totale portefeuille

De inrichting van de portefeuillestructuur is op basis van de doelstellingen en risicokaders van het pensioenfonds evenals bovenstaande regime analyse behoudend en robuust.

De normwegingen van de portefeuillestructuur zijn als volgt omschreven:

1. 50% matching portefeuille
2. 50% return portefeuille

Deze normwegingen corresponderen met de strategische uitgangspunten zoals aanbevolen in de ALM studie en continuïteitsanalyse. Ten aanzien van de beleggingsstijl is bovendien in aanmerking genomen dat 75% van het belegde vermogen op passieve basis dient te worden beheerd.

Matching Portefeuille

De matching portefeuille is geheel gericht op de uitvoering van de 75% matching van de rentegevoeligheid van de VPV. Er wordt geen outperformance doelstelling nagestreefd met de matching portefeuille. De benchmark voor de matching portefeuille wordt opgesteld op basis van de jaarlijkse uitkeringsprognose. In samenwerking met de administrateur zal maandelijks een aanpassing worden verwerkt op basis van de geschatte technische voorziening, balans en dekkingsgraad van het pensioenfonds. De matching portefeuille wordt geconstrueerd met behulp van de Aegon annuïteit, AAA euro staatsobligaties en euro renteswaps met solide tegenpartijen. Er vindt een dagelijkse bewaking van het onderpand management plaats dat wordt uitgevoerd door externe specialisten.

Returnportefeuille

De return portefeuille beoogt de indexatieambitie van het pensioenfonds te realiseren en is gespreid over diverse beleggingscategorieën en regio's. Daarbij is aansluiting gezocht met het verwachte economische regime.

De returnportefeuille heeft de volgende kenmerken.

1. lage weging aandelen - ontwikkelde markten wereldwijd
2. hoge weging opkomende markten, zowel aandelen als obligaties
3. hoge weging credit obligaties en converteerbare obligaties
4. combinatie van actief en passief beleid
5. zorgvuldige selectie van gespecialiseerde vermogensbeheerders
6. uitbesteding via institutionele beleggingsfondsen

Hieronder de normportefeuille en bandbreedten:

Strategische Asset Allocatie	Normweging	Minimum	Maximum
Zakelijke waarden	35.0%	27.5%	42.5%
Vastrentende waarden	65.0%	57.5%	72.5%
Totaal	100.0%	na	na

De totale marktweging - exclusief het swap overlay programma – mag niet meer dan 100% en niet minder dan 95% zijn van het totaal belegde vermogen.

Het risicoprofiel versus de LDI benchmark is gebaseerd op de risicoanalyse past bij de strategische benchmark, het 75% rentematching beleid en het aanbevolen valutabeleid.

Risicobudget tov LDI benchmark	Normweging	Minimum	Maximum
Tracking Error versus nominale uitkeringsprognose op basis actuele RTS	9.0%	6.0%	12.0%

Valutabeheer

De matching portefeuille wordt geheel in euro belegd. De normweging voor de return portefeuille is 75% euro of afgedekt tegen de euro. Het valutabeheer wordt deels binnen de fondsen uitbesteed. Ten aanzien van de aandelenportefeuille wordt een maatwerk valuta-overlay programma uitgevoerd waarbij strategisch 100% van het valutarisico ten aanzien van de Amerikaanse Dollar, de Australische dollar, de Canadese Dollar, de Nieuw-Zeelandse Dollar, het Britse Pond, de Japanse Yen en de Zwitserse Frank wordt afgedekt. Ten aanzien van het vastgoed genoteerd in andere valuta dan de Euro: het valuta risico op deze beleggingen wordt niet afgedekt.

Valutabeleid	Normweging	Minimum	Maximum
Matching portefeuille	100% euro	nvt	nvt
Return Portefeuille	85.0%	75.0%	100.0%
Wereld aandelen portefeuille: US\$, Yen, GBP Instrumenten	100.0%	90.0%	110.0%
	Valutatermijncontracten		

Voor het valuta-overlay programma worden valutatermijncontracten op maandbasis gebruikt met een dagelijkse bewaking van openstaande posities. Het valutabeheer omvat een passief beleid ter bescherming van de portefeuille en beoogt niet met tactische beslissingen extra rendement te genereren.

Syntrus Achmea Vastgoed

Direct – en indirect onroerend goed, hypotheek

Syntrus Achmea vastgoed is een gespecialiseerde institutionele vermogensbeheerder in vastgoed en hypotheek. SAV heeft circa €15 mrd beheerd vermogen, 240 werknemers en circa 50 institutionele opdrachtgevers.

Actief aandeelhouderschap

Het fonds houdt- via de door haar extern uitbesteede mandaten - in het oog hoe de ondernemingen hun toekomstige groei realiseren, hoe zij bedrijfsrisico's beheren en minimaliseren en hoe zij op langere termijn hun financiële doelstellingen veiligstellen. Hiertoe spoort de vermogensbeheerder ondernemingen waarin wordt belegd aan om te werken aan de verbetering van hun bestuurscultuur, maatschappelijke betrokkenheid en milieubeleid. De vermogensbeheerder gaat systematisch en constructief de dialoog aan met de ondernemingen waarin wordt belegd zodat ondernemingen verstandig leren omgaan met de veranderende verwachtingen van de aandeelhouders en andere belanghebbenden. De vermogensbeheerder geeft aan het Bestuur per kwartaal in een verslag tekst en uitleg over de vragen en opmerkingen die zij namens het fonds bij ondernemingsdirecties hebben neergelegd. Om bovenstaande actieve aandeelhouderschap te realiseren maakt het fonds

gebruik van de Engagement Service van Robeco. De rapportages hieromtrent zullen worden gepubliceerd op de website.

Robeco

Robeco is een onafhankelijke vermogensbeheerder voor zowel particulieren als instituten, gevestigd in Rotterdam, met een totaal belegd vermogen van circa €135 miljard. Robeco is eigendom van de Rabobank Groep, de enige bank ter wereld met een AAA rating. Robeco heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld als een toonaangevende speler op het gebied van verantwoord beleggen, zowel in het vermogensbeheer zelf als in ondersteunende diensten en actief aandeelhouderschap. Engagement services worden aangeboden waarbij namens institutionele aandeelhouders de dialoog met bedrijven wordt gevoerd ten aanzien van corporate governance, milieu en sociale waarden en normen. Daarbij worden diverse algemeen erkende standaarden zoals de VN principes voor duurzaam beleggen, als uitgangspunt gehanteerd. De engagement service van Robeco wordt uitgevoerd op basis van een gestructureerd proces met realistische doelstellingen en heldere maatwerk klantrapportages. Het engagement team bestaat uit circa 8 specialisten die wereldwijd met ruim 250 ondernemingen de dialoog onderhouden, onderzoeken en bewaken.

Pensioenuitvoering / Administratie

De administratie en het secretariaat van het fonds zijn uitbesteed aan Syntrus Achmea Pensioenbeheer. De voorwaarden van de uitbesteding zijn vastgelegd in een mantelovereenkomst en een pensioenbeheer overeenkomst. Vastgelegd zijn de specifieke werkzaamheden die Syntrus Achmea Pensioenbeheer voor het fonds verricht, onderverdeeld in administratieve, financiële, secretariële, actuariële, juridische en overige werkzaamheden. De administrateur ondersteunt het Bestuur met rapportages over verschillende aangelegenheden, bijvoorbeeld SAS70-rapportages.

Actuarieel

Als adviserend actuaris van het fonds is de heer M.J.M. Pernot van Hewitt Associates B.V. benoemd. De certificerend actuaris is de heer J.J.M. Tol verbonden aan Triple A-Risk Finance Certification B.V, te Amsterdam.

Beleggingsadviseur

Het Bestuur heeft Bureau Bosch aangesteld als adviseur op het terrein van het vermogensbeheer.

Accountant

Het Bestuur heeft PricewaterhouseCoopers als accountant belast met de controle van de jaarrekening van het fonds.

Compliance officer

Het Bestuur heeft KPMG Integrity & Investigation Services benoemd tot compliance officer.